

nekak tabor. Virida je bila izrazila željo, da se slavní junak po srečni vrnitvi dostojno poslavi; zato je samostan napel vse moči, da bi ustregel svoji dobrotnici. Tudi je šla govorica, da ima deželni glavar s seboj imenitne goste, a kakšne, v tem ni bilo soglasja.

Samostanski dijaki so se trudili, kolikor so mogli: ti so pletli vence in delali slavoloke, oni pa so zlagali pesmi v slovenskem, latinskem, nemškem in laškem jeziku, pa se jih učili na pamet, da bi jih govorili ob vsprejemu. Tudi cerkev je bila vsa ozaljšana, zakaj v njej je imela biti zahvalna služba božja, ker se je srečno vrnil deželni glavar.

Opisali smo že veliko slovesnostij v tej povesti, zato ne moremo reči, katera je bila najlepša. Gotovo je bila najganljivejša ta slovesnost oni dan, ko se je pomikal slavnostni sprevod na pristavo. Slavna junaka Herman in Ambrosio sta jahala proti pristavi. Kako čudno jima je

bilo pri srcu! Kaj jima je vendar ta samotna gospa! Kako se ozira Ambrosio okrog sebe in primerja nepregledne laške planjave s prijazno zatiško in šentviško ravnino, krasne milanske palače in visoke stolpe pa z vitkimi jelkami in košatimi bukvami ob poti! Kdo vé, kakšna je neki sedaj ta Virida, ki mu je nekdanj živela v srcu kakor vir vse sreče in vzor vse plemenitosti? Kakšna je neki ta znamenita gospa, nekdanj znamenita v hrepenenju po zemski velikosti in sedaj zopet znamenita v zaničevanju

svētne časti in sreče? Da, močno bije Ambrosiu srcé, ne manj, kakor nekdanj, ko je dobil iz njenih rok venec hrabrosti. Kako je zadovoljen, da ji nese za povračilo v to samoto naznanilo, ki jo bo gotovo veselilo, nekak venec zanjo in za njeno rodovino.

Virida je bila za ta dan pripravila grad dokaj izborno in lepo. Velika soba je imela čisto viteški obraz in ne bi bila kazila ni turjaškega gradú.

Na stolpih in vratih so vihrale raznovrstne zastave in visoko je plapolal avstrijski prapor. Vidí in hlapci so bili vsi v najboljših opravah in so se svetili v železju, kakor bi hoteli na vojsko. Kar zapoje tromba na stolpu; dolgi, zategnjeni glasovi, razlegajoči se po gorskih vrhovih, naznanjali so nenavadne goste. Bilo je pozdravov brez konca, kakor je bilo tedaj običajno. Prvi med gosti je bil Herman, ki je stopil na ozaljšano dvorišče; milansko poslanstvo pa je ostalo v o-

Vojevoda Ernest Železni, sin Viridin. † 1424.

zadju, zakaj načrt je velel, da šele naposled iznenadijo vojvodinjo z veselim poročilom. Pred vhom v grad je stala Virida, oblečena sicer preprosto, vendar se je videla kakor kneginja, tako lepa in vznesena je bila njena postava. Njeno glavo je pokrivalo belo zagrinjalo, spredaj lepo in prosto ležeče na črnih laseh; obleka je bila temna in ji segala daleč po tleh, čez to obleko je imela svetlejšo in dražje pregrinjalo.

Spoštljivo jo je pozdravil Herman in po vrsti tudi drugi vitezi, le Milancev še ni bilo